

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 715/2009

af 13. juli 2009

om betingelserne for adgang til naturgas transmissionsnet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1775/2005

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske
Fællesskab, særlig artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og
Sociale Udvalg ⁽¹⁾,under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Formålet med det indre marked for naturgas, som siden 1999 gradvis har taget form, er at stille reelle valgmuligheder til rådighed for alle forbrugere i Fællesskabet, privatpersoner som erhvervsdrivende, åbne nye forretningsmuligheder og fremme handelen over grænserne, så der kan opnås effektiviseringsgevinster, konkurrencedygtige priser og højere servicestandarder, og at bidrage til øget forsyningssikkerhed og bæredygtighed.

(2) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas ⁽⁴⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1775/2005 af 28. september 2005 om betingelserne for adgang til naturgas transmissionsnet ⁽⁵⁾ har bidraget væsentligt til skabelsen af et sådant indre marked for naturgas.

(3) De erfaringer, der er høstet under gennemførelsen af det første sæt retningslinjer for god praksis, som blev vedtaget af Det Europæiske Gasreguleringsforum (Madridforummet) i 2002, samt overvågningen af gennemførelsen viser, at det er nødvendigt at gøre de i disse retningslinjer fastlagte regler retligt bindende for at sikre, at de gennemføres fuldt ud i samtlige medlemsstater, og skabe en reel minimumsgaranti for lige vilkår for markedsadgang.

⁽¹⁾ EUT C 211 af 19.8.2008, s. 23.

⁽²⁾ EUT C 172 af 5.7.2008, s. 55.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 9.7.2008 (endnu ikke offentliggjort i EUT), Rådets fælles holdning af 9.1.2009 (EUT C 75 E af 31.3.2009, s. 38) og Europa-Parlamentets holdning af 22.4.2009 (endnu ikke offentliggjort i EUT). Rådets afgørelse af 25.6.2009.

⁽⁴⁾ EUT L 176 af 15.7.2003, s. 57.

⁽⁵⁾ EUT L 289 af 3.11.2005, s. 1.

(4) På Madridforummets møde den 24.-25. september 2003 blev der vedtaget et nyt sæt retningslinjer, »det andet sæt retningslinjer for god praksis«. Denne forordning har derfor på grundlag af dette andet sæt retningslinjer til formål at fastlægge grundlæggende principper og regler for netadgang og adgangstjenester for tredjepart, håndtering af kapacitetsbegrænsninger, gennemsigtighed, balancering og handel med kapacitetsrettigheder.

(5) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas ⁽⁶⁾ åbner mulighed for, at et kombineret transmissions- og distributionssystem kan drives af en operatør. Derfor kræver reglerne i denne forordning ikke ændring af tilrettelæggelsen af nationale transmissions- og distributionssystemer, som er forenelige med de relevante bestemmelser i nævnte direktiv.

(6) Forordningens anvendelsesområde omfatter også højtryksrørledninger, der forbinder lokale distributører til gasnettet, forudsat at de ikke hovedsagelig anvendes i forbindelse med lokal distribution.

(7) Det er nødvendigt at opstille kriterier for fastsættelse af tariffer for netadgang for at sikre, at tarifferne er i fuld overensstemmelse med princippet om ikke-diskriminering og bidrager til et velfungerende indre marked samt tager fuldt hensyn til behovet for systemintegritet og afspejler de faktiske omkostninger, for så vidt som sådanne omkostninger svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og er gennemsigtige, samtidig med at de giver et rimeligt investeringsafkast, og der skal, hvor det er rimeligt, tages hensyn til de regulerende myndigheders benchmarking af tariffer.

(8) Ved beregning af tariffer for netadgang er det vigtigt at tage hensyn til de faktiske omkostninger, for så vidt som sådanne omkostninger er gennemsigtige og svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger, samt til behovet for at tilvejebringe incitamenter og sikre et rimeligt investeringsafkast til at anlægge ny infrastruktur, herunder særlige reguleringstiltag for nye investeringer som fastsat i direktiv 2009/73/EF. I den sammenhæng, og navnlig hvis der er effektiv konkurrence mellem rørledninger, vil de regulerende myndigheders benchmarking af tariffer være relevant.

(9) Brug af markedsbaserede ordninger, såsom auktioner, til fastsættelse af tarifferne skal være forenelig med bestemmelserne i direktiv 2009/73/EF.

⁽⁶⁾ Se side 94 i denne EUT.

- (10) Et fælles sæt af minimumskrav til adgangstjenester for tredjepart er nødvendigt for i praksis at opnå en fælles minimumsstandard for adgang i hele Fællesskabet, for at sikre, at adgangstjenester for tredjepart er tilstrækkeligt kompatible og for at kunne udnytte fordelene ved et velfungerende indre marked for naturgas.
- (11) På nuværende tidspunkt er der hindringer for salget af gas på lige vilkår og uden diskrimination eller ugunstige betingelser i Fællesskabet. Navnlig kan endnu ikke alle medlemsstaterne sikre ikke-diskriminerende netadgang og myndighedstilsyn på samme effektive niveau, ligesom der stadig findes isolerede markeder.
- (12) Der bør opnås en tilstrækkelig grad af grænseoverskridende gassammenkoblingskapacitet, og integrationen af markederne bør fremmes for at færdiggøre det indre marked for naturgas.
- (13) Kommissionens meddelelse af 10. januar 2007 »En energipolitik for Europa« fremhævede, hvor vigtigt det er at fuldføre det indre marked for naturgas og skabe lige vilkår for alle naturgasvirksomheder i Fællesskabet. Kommissionens meddelelser af 10. januar 2007 »Udsigterne for det indre gas- og elmarked« og »Undersøgelse i henhold til artikel 17 i forordning (EF) nr. 1/2003 af den europæiske gas- og elsektor (endelig rapport)« viste, at de nuværende regler og foranstaltninger hverken skaber de fornødne rammer eller sikrer etablering af sammenkoblingskapacitet, således at målet om et velfungerende, effektivt og åbent indre marked kan opfyldes.
- (14) Udover en effektiv gennemførelse af de nuværende retlige rammer, bør de retlige rammer for det indre marked for naturgas, der findes i forordning (EF) nr. 1775/2005, tilpasses i tråd med disse meddelelser.
- (15) Navnlig kræves der øget samarbejde og samordning mellem transmissionssystemoperatørerne, så der etableres netregler for tilvejebringelse og forvaltning af effektiv og gennemsigtig adgang til transmissionsnet på tværs af grænserne, og sikres en samordnet og tilstrækkelig fremsynet planlægning og holdbar teknisk udvikling af transmissionssystemet i Fællesskabet, herunder etablering af sammenkoblingskapacitet, under behørig hensyntagen til miljøet. Netreglerne bør være i tråd med overordnede retningslinjer, som efter deres beskaffenhed er ikke-bindende (»overordnede retningslinjer«), og som er opstillet af Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 713/2009 af 13. juli 2009 om oprettelse af et agentur for samarbejde mellem energimyndigheder⁽¹⁾ (agenturet). Agenturet bør deltage i det gennemsyn, der på grundlag af faktiske omstændigheder, foretages af udkastet til netregler, herunder disses overholdelse af de overordnede retningslinjer, og det bør have mulighed for at indstille dem til vedtagelse af Kommissionen. Agenturet bør også vurdere foreslåede ændringer af netreglerne, og det bør kunne indstille dem til vedtagelse af Kommissionen. Transmissionssystemoperatørerne bør drive deres net i overensstemmelse med disse netregler.
- (16) Der bør oprettes et europæisk net af transmissionssystemoperatører for gas (»ENTSO for gas«) til sikring af, at gastransmissionsnettet forvaltes optimalt i Fællesskabet. ENTSO for gas »opgaver bør løses i overensstemmelse med Fællesskabets konkurrenceregler, som fortsat vil være gældende for beslutninger, der træffes af ENTSO for gas. ENTSO for gas« opgaver bør være veldefinerede, og dets arbejdsmetode bør sikre, at det arbejder effektivt, gennemsigtigt og er repræsentativt. Netregler, der udarbejdes af ENTSO for gas, har ikke til formål at erstatte de nødvendige nationale netregler for spørgsmål, der ikke vedrører grænseoverskridende netspørgsmål. Da der kan sikres hurtigere fremskridt ved en regional tilgang, bør transmissionssystemoperatørerne oprette regionale strukturer inden for rammerne af den overordnede samarbejdsstruktur og samtidig sikre, at resultaterne på regionalt plan er forenelige med netregler og ikke-bindende ti-årige europæiske netudviklingsplaner. Samarbejde inden for rammerne af sådanne regionale strukturer forudsætter, at netaktiviteterne adskilles effektivt fra produktions- og forsyningsaktiviteterne. Uden en sådan adskillelse kan regionalt samarbejde mellem transmissionssystemoperatører indebære risiko for konkurrencebegrænsende adfærd. Medlemsstaterne bør fremme samarbejde og overvåge netdriftens effektivitet på regionalt plan. Det regionale samarbejde bør være foreneligt med indførelsen af et konkurrencedygtigt og effektivt indre marked for gas.
- (17) Alle markedsdeltagere har interesse i det arbejde, som ENTSO for gas forventes at udføre. En effektiv høringsproces er derfor af væsentlig betydning, og allerede bestående strukturer, der er oprettet for at fremme og strømline høringsprocessen, såsom European Association for the Streamlining of Energy Exchange, nationale reguleringsmyndigheder eller agenturet, bør spille en vigtig rolle.
- (18) For at sikre større gennemsigtighed i udviklingen af gastransmissionsnettet i Fællesskabet bør ENTSO for gas udarbejde, offentliggøre og regelmæssigt ajourføre en ikke-bindende ti-årig europæisk netudviklingsplan (»europæisk netudviklingsplan«). Gennemførlige naturgastransmissionsnet og nødvendige regionale samkørlingslinjer, der er relevante fra et kommercielt og forsyningsikkerhedsmæssigt synspunkt, bør medtages i denne netudviklingsplan.

⁽¹⁾ Se side 1 i denne EUT.

- (19) For at styrke konkurrencen med hjælp af et likvidt engrosmarked for gas bør gassen kunne handles uafhængigt af, hvor i systemet den befinder sig. Det kan kun gøres ved at give netbrugerne mulighed for at reservere entry- og exitkapacitet hver for sig, således at gassen transporteres gennem zoner og ikke ad kontraktmæssigt fastlagte ruter. Allerede på det sjette møde i Madridforummet den 30.-31. oktober 2002 gav de fleste af de berørte parter udtryk for, at de foretrak entry-/exit-systemer som middel til at udvikle konkurrencen. Tariffer bør ikke være afhængige af transportruten. Den tarif, der fastsættes for et eller flere entrypunkt(er), bør derfor ikke forbindes med den tarif, der fastsættes for et eller flere exitpunkter, og omvendt.
- (20) Henvisninger til harmoniserede transportaftaler i forbindelse med ikke-diskriminerende adgang til transmissions-systemoperatørers net betyder ikke, at vilkår og betingelser i en given systemoperatørs transportaftaler skal være de samme som i transportaftaler hos en anden transmissions-systemoperatør i den pågældende medlemsstat eller i en anden medlemsstat, medmindre der er fastsat mindstekrav, som skal opfyldes i alle transportaftaler.
- (21) Gasnettene er i høj grad præget af aftalemæssige kapacitetsbegrænsninger. Derfor bygger håndteringen af kapacitetsbegrænsningssituationer og principperne for kapacitetsallokering i forbindelse med nye eller nyforhandlede aftaler på, at ubrugt kapacitet frigøres, ved at netbrugerne sættes i stand til at videreudleje eller videresælge kapacitet, som de har indgået aftale om, og ved at transmissionsystemoperatørerne forpligtes til at udbyde ubrugt kapacitet på markedet, i det mindste en dag frem og som afbrydelig kapacitet. I betragtning af at de eksisterende kontrakter udgør en meget stor andel, og at der er behov for at tilvejebringe reelt lige vilkår for brugere af ny og eksisterende kapacitet, bør disse principper anvendes over for al aftalt kapacitet, også eksisterende aftaler.
- (22) Selv om fysiske kapacitetsbegrænsninger i net i dag sjældent udgør et problem i Fællesskabet, kan det blive et problem i fremtiden. Under de omstændigheder er det derfor vigtigt at opstille grundprincipper for tildeling af kapacitet i net med kapacitetsbegrænsninger.
- (23) Det fremgår af den markedsovervågning, som de nationale regulerende myndigheder og Kommissionen har foretaget i de senere år, at de nuværende gennemsigtighedskrav og regler om infrastrukturadgang ikke er tilstrækkelige til at sikre et egentligt, velfungerende, åbent og effektivt indre marked for gas.
- (24) Lige adgang til information om systemets aktuelle fysiske kapacitet og effektivitet er en forudsætning for, at alle markedsdeltagerne kan vurdere den generelle efterspørgsels- og udbudssituation og afdække årsagerne til bevægelser i engrosprisen. Heri indgår mere nøjagtig information om udbud og efterspørgsel, netkapacitet, strømme og vedligeholdelse, balancering samt udbud og udnyttelse af lagerkapacitet. Disse oplysninger er så vigtige for markedets evne til at fungere, at det er nødvendigt at afbøde de nuværende begrænsninger i offentliggørelsen, der skyldes fortrolighedshensyn.
- (25) Fortrolighedskravene i forbindelse med forretningsmæssigt følsomme oplysninger er dog navnlig relevante i forbindelse med oplysninger af forretningsmæssig strategisk betydning for selskabet, i tilfælde, hvor der kun er en enkelt bruger til en lagerfacilitet, eller i forbindelse med oplysninger vedrørende exitpunkter inden for et system eller delsystem, der ikke er forbundet med et andet transmissions- eller distributionssystem, men med en enkelt industriell slutforbruger, hvis en offentliggørelse af sådanne oplysninger ville røbe fortrolige oplysninger om denne forbrugers produktionsproces.
- (26) Øget tillid til markedet forudsætter, at markedsdeltagerne kan være sikre på, at misbrug kan straffes med sanktioner, som er effektive, står i et rimeligt forhold til misbruget og har afskrækkende virkning. De kompetente myndigheder bør gives beføjelser til effektivt at efterforske påstande om markedsmissbrug. Derfor er det nødvendigt for de kompetente myndigheder at have adgang til data, der rummer oplysninger om forsyningsvirksomhedernes forretningsbeslutninger. På gasmarkedet får systemoperatørerne alle disse beslutninger i form af kapacitetsreservationer, nomineringer og realiserede strømme. Systemoperatørerne bør opbevare disse oplysninger i en bestemt periode og gøre dem lettilgængelige for de kompetente myndigheder, så de kan få indsigt i dem. De kompetente myndigheder bør endvidere regelmæssigt overvåge transmissions-systemoperatørernes overholdelse af reglerne.
- (27) Der er i nogle medlemsstater ikke tilstrækkelig adgang til gaslagre og faciliteter for flydende naturgas («LNG-faciliteter»), hvorfor gennemførelsen af de eksisterende regler skal forbedres. Gruppen af Europæiske Tilsynsmyndigheder for Elektricitet og Gas har på grundlag af sin overvågning konkluderet, at de frivillige retningslinjer for god praksis vedrørende tredjepartsadgang, der gælder for lager-systemoperatører, og som alle parter enedes om på Madridforummet, anvendes for lidt og derfor må gøres bindende.
- (28) Ikke-diskriminerende og gennemsigtige balanceringssystemer for gas, der drives af transmissions-systemoperatørerne, er vigtige mekanismer, navnlig for nye markedsdeltagere, der kan have sværere ved at balancere deres samlede salgsporteføljer end selskaber, der allerede er etableret på markedet. Det er derfor nødvendigt at fastlægge regler, der sikrer, at transmissions-systemoperatører håndterer sådanne mekanismer på en måde, der er forenelig med ikke-diskriminerende, gennemsigtige og effektive betingelser for netadgang.
- (29) Handel med primære kapacitetsrettigheder er et vigtigt led i udviklingen af et konkurrencebaseret marked og for at skabe likviditet. Denne forordning bør derfor fastlægge grundlæggende regler for sådan handel.

- (30) De nationale regulerende myndigheder bør sørge for, at denne forordnings bestemmelser og de retningslinjer, som vedtages i henhold til den, overholdes.
- (31) I de retningslinjer, der er knyttet som bilag til forordningen, fastlægges specifikke detaljerede regler for gennemførelsen på grundlag af det andet sæt retningslinjer for god praksis. Om nødvendigt vil disse regler kunne udvikle sig med tiden under hensyn til forskellene mellem de nationale gassystemer.
- (32) Inden Kommissionen foreslår at ændre retningslinjerne i bilaget til denne forordning, bør den sikre høring af alle relevante parter, der er berørt af retningslinjerne, repræsenteret af faglige organisationer, og af medlemsstater inden for Madridforummet.
- (33) Medlemsstaterne og de kompetente nationale myndigheder bør forpligtes til at give Kommissionen de relevante oplysninger. Kommissionen bør behandle disse oplysninger fortroligt.
- (34) Denne forordning og de retningslinjer, der vedtages i overensstemmelse med den, berører ikke anvendelsen af Fællesskabets konkurrenceregler.
- (35) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne forordning bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ⁽¹⁾.
- (36) Kommissionen bør navnlig tillægges beføjelser til at fastsætte eller vedtage de fornødne retningslinjer for at tilvejebringe det mindstemål af harmonisering, som er nødvendigt for at nå målene med denne forordning. Da der er tale om generelle foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning, herunder ved at supplere den med nye ikke-væsentlige bestemmelser, skal foranstaltningerne vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 5a i afgørelse 1999/468/EF.
- (37) Målet for denne forordning, nemlig fastlæggelse af fair regler vedrørende adgang til naturgastransmissionsnet, lager- og LNG-faciliteter, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor bedre nås på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.
- (38) I betragtning af omfanget af de ændringer, der foretages i forordning (EF) nr. 1775/2005, bør de pågældende bestemmelser af hensyn til klarheden og overskueligheden omarbejdes ved at samle dem i en ny forordning —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

Denne forordning har til formål at:

- fastsætte ikke-diskriminerende regler om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet, idet der tages hensyn til de nationale og regionale markeders særlige kendetegn, med henblik på at sikre et velfungerende indre marked for gas
- fastsætte ikke-diskriminerende regler om betingelserne for adgang til LNG-faciliteter og lagerfaciliteter under hensyntagen til de nationale og regionale markeders særlige kendetegn, og
- fremme udviklingen af et funktionsdygtigt og gennemsigtigt engrosmarked med et højt forsyningssikkerhedsniveau for gas og fastlægge mekanismer til harmonisering af reglerne for adgang til net for grænseoverskridende gasudveksling.

De i første afsnit omhandlede formål omfatter fastsættelsen af harmoniserede principper for tariffer, eller beregningsmetoder for tariffer, for netadgang, men ikke for adgang til lagerfaciliteter, fastlæggelse af adgangstjenester for tredjepart og harmoniserede principper for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger, fastlæggelse af krav om gennemsigtighed, regler om balancering og gebyrer for ubalancer samt fremme af handelen med kapacitet.

Med undtagelse af artikel 19, stk. 4, gælder denne forordning kun for lagerfaciliteter, der henhører under artikel 33, stk. 3 eller 4, i direktiv 2009/73/EF.

Medlemsstaterne kan oprette en enhed eller et organ i overensstemmelse med direktiv 2009/73/EF, der skal udføre en eller flere funktioner, der typisk tildeles transmissionssystemoperatøren, som skal være underlagt kravene i denne forordning. Denne enhed eller dette organ certificeres i overensstemmelse med artikel 3 i denne forordning og udpeges i henhold til artikel 10 i direktiv 2009/73/EF.

Artikel 2

Definitioner

1. I denne forordning forstås ved:

- »transmission«: transport af naturgas gennem net, der hovedsagelig består af højtryksrørledninger, bortset fra opstrømsrørledningsnet og bortset fra den del af højtryksrørledninger, der hovedsagelig anvendes i forbindelse med lokal distribution af naturgas, med henblik på levering af naturgas til kunder, men ikke forsyning

⁽¹⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

- 2) »transportaftale«: en aftale, som transmissionssystemoperatøren har indgået med en netbruger med henblik på transmission
  - 3) »kapacitet«: den maksimale strøm af gas, udtrykt i normal kubikmeter pr. tidsenhed eller i energienheder pr. tidsenhed, som netbrugeren har ret til ifølge bestemmelserne i transportaftalen
  - 4) »uudnyttet kapacitet«: uafbrydelig kapacitet, som en netbruger har erhvervet i henhold til en transportaftale, men som denne bruger ikke har nomineret inden for den frist, der er anført i aftalen
  - 5) »håndtering af kapacitetsbegrænsninger«: forvaltning af transmissionssystemoperatørens kapacitetsudbud med henblik på, at den tekniske kapacitet udnyttes optimalt og maksimalt, og at overbelastnings- og mætningspunkter opdages i tide
  - 6) »sekundært marked«: markedet for den kapacitet, der handles ad andre veje end på det primære marked
  - 7) »nominering«: forudgående meddelelse fra en netbruger til transmissionssystemoperatøren om den faktiske strøm af gas, som brugeren ønsker at tilføre eller trække ud af systemet
  - 8) »renomining«: efterfølgende meddelelse om ændring af en nominering
  - 9) »systemintegritet«: ethvert forhold i et transmissionsnet, herunder de nødvendige transmissionsanlæg, hvor naturgassens tryk og kvalitet forbliver inden for de maksimums- og minimumsgrænser, der er fastsat af transmissionssystemoperatøren, således at transmissionen af naturgas er garanteret set ud fra et teknisk synspunkt
  - 10) »balanceringsperiode«: den periode, inden for hvilken afledning af en mængde naturgas, udtrykt i energienheder, skal opvejes ved, at hver enkelt netbruger tilfører samme mængde naturgas til transmissionsnettet i overensstemmelse med transportaftalen eller netreglerne
  - 11) »netbruger«: en kunde eller en potentiel kunde hos en transmissionssystemoperatør og transmissionssystemoperatørerne selv, når det er nødvendigt for dem at udføre deres funktioner i forbindelse med transmission
  - 12) »afbrydelige tjenester«: tjenester, som transmissionssystemoperatøren tilbyder i forbindelse med afbrydelig kapacitet
  - 13) »afbrydelig kapacitet«: gastransmissionskapacitet, der kan afbrydes af transmissionssystemoperatøren på de betingelser, der er fastlagt i transportaftalen
  - 14) »langsigtede tjenester«: tjenester, der tilbydes af transmissionssystemoperatøren, med en varighed på et år eller mere
  - 15) »kortsigtede tjenester«: tjenester, der tilbydes af transmissionssystemoperatøren, med en varighed på under et år
  - 16) »uafbrydelig kapacitet«: gastransmissionskapacitet, der er garanteret af transmissionssystemoperatøren som uafbrydelig i kraft af en aftale
  - 17) »uafbrydelige tjenester«: tjenester, som tilbydes af transmissionssystemoperatøren i forbindelse med uafbrydelig kapacitet
  - 18) »teknisk kapacitet«: den maksimale uafbrydelige kapacitet, som transmissionssystemoperatøren kan tilbyde netbrugere, idet der tages hensyn til systemintegritet og transmissionsnettets driftskrav
  - 19) »aftalt kapacitet«: kapacitet, som transmissionssystemoperatøren har tildelt en netbruger ved hjælp af en transportaftale
  - 20) »ledig kapacitet«: den del af den tekniske kapacitet, der ikke er tildelt, og som stadig er til rådighed for systemet på det givne tidspunkt
  - 21) »aftalemæssige kapacitetsbegrænsninger«: den situation, hvor efterspørgslen på uafbrydelig kapacitet overstiger den tekniske kapacitet
  - 22) »primært marked«: markedet for den kapacitet, der forhandles direkte af transmissionssystemoperatøren
  - 23) »fysiske kapacitetsbegrænsninger«: den situation, hvor efterspørgslen på faktiske leverancer overstiger den tekniske kapacitet på et bestemt tidspunkt
  - 24) »kapacitet ved en LNG-facilitet«: en kapacitet ved en LNG-terminal til flydendegørelse af naturgas eller til import, losning, midlertidig oplagring og genforgasning af LNG samt hjælpefunktioner i forbindelse hermed
  - 25) »plads«: det gasvolumen, som en bruger af en lagerfacilitet har ret til at benytte til oplagring af gas
  - 26) »leveringsydelse«: den takt, hvori lagerbrugeren har ret til at udtække gas fra lagerfaciliteten
  - 27) »injektionsydelse«: den takt, hvori lagerfacilitetsbrugeren har ret til at injicere gas i lageret
  - 28) »lagerkapacitet«: enhver kombination af plads, injektionsydelse og leveringsydelse.
2. Med forbehold af definitionerne i denne artikels stk. 1 finder de definitioner i artikel 2 i direktiv 2009/73/EF, som er relevante for anvendelsen af denne forordning, ligeledes anvendelse, bortset fra definitionen af transmission i nævnte artikels nr. 3).
- De definitioner i stk. 1, nr. 3)-23), der vedrører transmission, finder tilsvarende anvendelse på lagre og LNG-faciliteter.

Artikel 3

Certificering af transmissionssystemoperatører

1. Har Kommissionen modtaget en underretning om certificering af en transmissionssystemoperatør i henhold til artikel 10, stk. 6, i direktiv 2009/73/EF, behandler den underretningen straks ved modtagelsen. Senest to måneder efter den dag, hvor en underretning modtages, afgiver Kommissionen udtalelse til den relevante nationale regulerende myndighed om underretningens overensstemmelse med artikel 10, stk. 2, eller artikel 11, og artikel 9 i direktiv 2009/73/EF.

I forbindelse med udarbejdelsen af den i første afsnit nævnte udtalelse kan Kommissionen anmode agenturet om en udtalelse om den nationale regulerende myndigheds afgørelse. I så fald forlænges den i første afsnit nævnte periode på to måneder med to måneder.

Hvis der ikke inden for den i første og andet afsnit nævnte periode foreligger en udtalelse fra Kommissionen, anses Kommissionen for ikke at rejse indvendinger mod den regulerende myndigheds afgørelse.

2. Senest to måneder efter at have modtaget en udtalelse fra Kommissionen vedtager den nationale regulerende myndighed sin endelige afgørelse om certificering af transmissionssystemoperatøren, idet den tager størst muligt hensyn til denne udtalelse. Den regulerende myndigheds afgørelse og Kommissionens udtalelse offentliggøres sammen.

3. De regulerende myndigheder og/eller Kommissionen kan fra transmissionssystemoperatører og/eller virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, når som helst under proceduren udbede sig enhver oplysning, der er relevant for varetagelsen af deres opgaver i medfør af denne artikel.

4. De regulerende myndigheder og Kommissionen behandler forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.

5. Kommissionen kan vedtage retningslinjer med nærmere procedureregler for anvendelsen af stk. 1 og 2. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 28, stk. 2.

6. Hvis Kommissionen har modtaget en underretning om certificering af en transmissionssystemoperatør i henhold til artikel 9, stk. 10, i direktiv 2009/73/EF, træffer den en afgørelse vedrørende certificering. Den regulerende myndighed efterkommer Kommissionens afgørelse.

Artikel 4

Det europæiske net af gastransmissionssystemoperatører

Alle transmissionssystemoperatører samarbejder på fællesskabsplan gennem ENTSO for gas for at fremme gennemførelsen af et velfungerende indre marked for naturgas og grænseoverskridende handel og sikre optimal forvaltning, samordnet drift og holdbar teknisk udvikling af det europæiske naturgas transmissionsnet.

Artikel 5

Oprettelse af ENTSO for gas

1. Gastransmissionssystemoperatørerne forelægger senest den 3. marts 2011 Kommissionen og agenturet et udkast til vedtægter for det kommende ENTSO for gas, en liste over dets medlemmer og et udkast til dets forretningsorden, herunder proceduren for høring af andre interessenter.

2. Senest to måneder efter dagen for modtagelsen forelægger agenturet efter formelt at have hørt de organisationer, der repræsenterer alle interessenter, navnlig systembrugere og herunder kunderne, Kommissionen en udtalelse om vedtægtsudkastet, medlemslisten og forretningsordensudkastet.

3. Kommissionen afgiver udtalelse om vedtægtsudkastet, medlemslisten og forretningsordensudkastet under hensyntagen til agenturets udtalelse i henhold til stk. 2 og senest tre måneder efter modtagelsen af agenturets udtalelse.

4. Senest tre måneder efter dagen for modtagelsen af Kommissionens udtalelse opretter transmissionssystemoperatørerne ENTSO for gas og vedtager og offentliggør dets vedtægter og forretningsorden.

Artikel 6

Etablering af netregler

1. Kommissionen fastlægger efter høring af agenturet, ENTSO for gas og de øvrige relevante interessenter en årlig prioritetsliste over de områder, der er anført i artikel 8, stk. 6, og som skal medtages i udviklingen af netregler.

2. Kommissionen anmoder agenturet om inden for et rimeligt tidsrum på højst seks måneder at forelægge den ikke-bindende overordnede retningslinjer («overordnede retningslinjer») med klare og objektive principper i overensstemmelse med artikel 8, stk. 7, for udviklingen af netregler vedrørende de områder, der er identificeret på prioritetslisten. Alle overordnede retningslinjer skal bidrage til ikke-diskrimination, reel konkurrence og et effektivt fungerende marked. Kommissionen kan på begrundet anmodning fra agenturet forlænge dette tidsrum.

3. Agenturet hører formelt ENTSO for gas og andre relevante interessenter om de overordnede retningslinjer i en periode på mindst to måneder på en åben og gennemsigtig måde.

4. Hvis Kommissionen finder, at de overordnede retningslinjer ikke bidrager til ikke-diskrimination, reel konkurrence og et effektivt fungerende marked, kan den anmode agenturet om at revidere de overordnede retningslinjer inden for et rimeligt tidsrum og genforelægge dem for Kommissionen.

5. Hvis agenturet ikke forelægger eller genforelægger de overordnede retningslinjer inden for det tidsrum, som Kommissionen har fastsat i henhold til stk. 2 eller 4, udarbejder Kommissionen de pågældende overordnede retningslinjer.

6. Kommissionen anmoder ENTSO for gas om at forelægge netregler, der er i tråd med de relevante overordnede retningslinjer, for agenturet inden for et rimeligt tidsrum på højst tolv måneder.

7. Inden for en periode på tre måneder efter dagen for modtagelsen af netregler, hvor agenturet kan gennemføre en formel høring af de relevante interessenter, forelægger agenturet ENTSO for gas en begrundet udtalelse om netreglerne.

8. ENTSO for gas kan ændre netreglerne i lyset af agenturets udtalelse og genforelægge dem for agenturet.

9. Når agenturet er overbevist om, at netreglerne er i tråd med de relevante overordnede retningslinjer, forelægger agenturet netreglerne for Kommissionen og kan henstille, at de vedtages inden for et rimeligt tidsrum. Hvis Kommissionen ikke vedtager reglerne, angiver den årsagerne hertil.

10. Hvis ENTSO for gas ikke har udviklet netregler inden for det tidsrum, Kommissionen har fastsat i henhold til stk. 6, kan Kommissionen anmode agenturet om at udarbejde et udkast til netregler på grundlag af de relevante overordnede retningslinjer. Agenturet kan indlede en yderligere høring i forbindelse med udarbejdelsen af et udkast til netregler i medfør af nærværende stykke. Agenturet forelægger et udkast til netregler, der er udarbejdet i henhold til dette stykke, for Kommissionen og kan henstille, at det vedtages.

11. Kommissionen kan, hvis ENTSO for gas eller agenturet ikke har udviklet netregler eller ikke har udarbejdet et udkast til netregler som omhandlet i stk. 10 i denne artikel, på eget initiativ eller efter henstilling fra agenturet i henhold til stk. 9 i denne artikel vedtage et eller flere sæt netregler på de områder, der er nævnt i artikel 8, stk. 6.

Når Kommissionen foreslår at vedtage netregler på eget initiativ, hører den agenturet, ENTSO for gas og alle relevante interessenter om udkastet til netregler i et tidsrum på mindst to måneder. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 28, stk. 2.

12. Denne artikel berører ikke Kommissionens ret til at vedtage og ændre retningslinjerne som fastlagt i artikel 23.

Artikel 7

Ændring af netregler

1. Udkast til ændringer af alle netregler, der er vedtaget i henhold til artikel 6, kan forelægges for agenturet af personer, som vil kunne have en interesse i disse netregler, herunder ENTSO for gas, transmissionssystemoperatører, netbrugere og forbrugere. Agenturet kan også foreslå ændringer på eget initiativ.

2. Agenturet hører alle interessenter i overensstemmelse med artikel 10 i forordning (EF) nr. 713/2009. På baggrund af denne proces kan agenturet fremlægge begrundede forslag til ændringer for Kommissionen ledsaget af en redegørelse for sådanne forslags sammenhæng med målene for netreglerne i artikel 6, stk. 2.

3. Kommissionen kan under hensyn til agenturets forslag vedtage ændringer af alle netregler, der er vedtaget i henhold til artikel 6. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 28, stk. 2.

4. Behandlingen af forslag til ændringer som led i proceduren i artikel 28, stk. 2, er begrænset til de aspekter, der vedrører den foreslåede ændring. Disse foreslåede ændringer foregriber ikke andre ændringer, som Kommissionen måtte foreslå.

Artikel 8

Opgaver for ENTSO for gas

1. ENTSO for gas udarbejder netregler på de i denne artikels stk. 6 nævnte områder på anmodning af Kommissionen i overensstemmelse med artikel 6, stk. 6.

2. ENTSO for gas kan udarbejde netregler på de i stk. 6 nævnte områder med henblik på at nå de i artikel 4 fastsatte mål, hvis disse netregler ikke vedrører områder, der er omfattet af en anmodning fra Kommissionen. Disse netregler forelægges for agenturet med henblik på en udtalelse. ENTSO for gas tager behørigt hensyn til denne udtalelse.

3. ENTSO for gas vedtager:

a) fælles redskaber til driften af nettet for at sikre koordinering af nettets drift under normale forhold og i beredskabssituationer, herunder en fælles klassificeringsskala for forstyrrelser, og forskningsplaner

b) en ikke-bindende ti-årig europæisk netudviklingsplan («europæisk netudviklingsplan») hvert andet år, herunder en europæisk prognose for forsyningens tilstrækkelighed

c) henstillinger om koordineringen af teknisk samarbejde mellem transmissionssystemoperatører i Fællesskabet og i tredjelande

d) et årligt arbejdsprogram

e) en årsrapport

f) årlige sommer- og vinterprognoser for forsyningen.

4. Den europæiske prognose for forsyningens tilstrækkelighed, jf. stk. 3, litra b), skal dække gassystemets samlede evne til at efterkomme den nuværende og forventede efterspørgsel efter gas i den næste femårsperiode samt i perioden mellem fem og ti år fra datoen for denne prognose. Den europæiske prognose for forsyningens tilstrækkelighed skal bygge på de nationale prognoser for forsyningens tilstrækkelighed, der er udarbejdet af hver enkelt transmissionssystemoperatør.

5. Det årlige arbejdsprogram, jf. stk. 3, litra d), indeholder en liste over og beskrivelse af de netregler, der skal udarbejdes, og en plan for samordning af netdriften og af den forsknings- og udviklingsindsats, der skal gennemføres i det pågældende år, samt en vejledende tidsplan.

6. Netreglerne, jf. stk. 1 og 2, dækker følgende områder, idet der om nødvendigt tages hensyn til særlige regionale forhold:

- a) regler om netsikkerhed og pålidelighed
- b) regler om nettilslutning
- c) regler for tredjepartsadgang
- d) regler om dataudveksling og afregning
- e) regler om interoperabilitet
- f) driftsprocedurer i beredskabssituationer
- g) regler om kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger
- h) regler om handel i forbindelse med teknisk og operativ levering af netadgangstjenester og systembalancering
- i) regler om gennemsigtighed
- j) regler om balancering, herunder netrelaterede regler om nomineringsprocedurer, regler om gebyrer for ubalancer og regler om driftsbalancering mellem transmissionssystemoperatørernes systemer
- k) regler om harmoniserede transmissionstarifstrukturer, og
- l) energieffektivitet i forbindelse med gasnet.

7. Netreglerne udvikles for grænseoverskridende netspørgsmål og spørgsmål om markedsintegration og berører ikke medlemsstaternes ret til at udarbejde nationale regler for spørgsmål, der ikke berører grænseoverskridende handel.

8. ENTSO for gas overvåger og analyserer gennemførelsen af de netregler og retningslinjer, som Kommissionen vedtager i overensstemmelse med artikel 6, stk. 11, og deres virkning på harmoniseringen af gældende regler, der tager sigte på at lette markedsintegrationen. ENTSO for gas aflægger rapport til agenturet om resultaterne og redegør for resultaterne af analysen i årsberetningen, jf. denne artikels stk. 3, litra e).

9. ENTSO for gas stiller alle de oplysninger til rådighed, som agenturet har brug for til varetagelsen af sine opgaver i henhold til artikel 9, stk. 1.

10. ENTSO for gas vedtager og offentliggør en europæisk netudviklingsplan, jf. stk. 3, litra b), hvert andet år. Den europæiske netudviklingsplan omfatter modellering af det integrerede net, udvikling af scenarier, en europæisk prognose om forsyningens tilstrækkelighed og en vurdering af systemets elasticitet.

Den europæiske netudviklingsplan skal navnlig:

- a) bygge på nationale investeringsplaner, der tager hensyn til regionale investeringsplaner, jf. artikel 12, stk. 1, og, hvor det er relevant, fællesskabsaspekter ved planlægningen af nettet, herunder retningslinjerne for de transeuropæiske net på energiområdet i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1364/2006/EF ⁽¹⁾
- b) med hensyn til grænseoverskridende samkøringslinjer også bygge på de rimelige behov, som forskellige netbrugere kan have, og integrere langfristede forpligtelser fra investorer som omhandlet i artikel 14 og artikel 22 i direktiv 2009/73/EF
- c) redegøre for investeringsmangler, navnlig hvad den grænseoverskridende kapacitet angår.

Med henblik på andet afsnit, litra c), kan en gennemgang af de hindringer for øget grænseoverskridende kapacitet, som foranlediges af forskelle i godkendelsesprocedurer eller -praksis, vedlægges som bilag til den europæiske netudviklingsplan.

11. Agenturet gennemgår de nationale ti-årige netudviklingsplaner for at bedømme deres overensstemmelse med den europæiske netudviklingsplan. Finder agenturet uoverensstemmelser mellem en national ti-årig netudviklingsplan og den europæiske netudviklingsplan, kommer det om nødvendigt med henstillinger vedrørende ændring af den nationale ti-årige netudviklingsplan eller den europæiske netudviklingsplan. Såfremt en sådan national ti-årig netudviklingsplan er udarbejdet i overensstemmelse med artikel 22 i direktiv 2009/73/EF, henstiller agenturet til den kompetente nationale regulerende myndighed, at denne ændrer den nationale ti-årige netudviklingsplan i overensstemmelse med artikel 22, stk. 7, i nævnte direktiv og underretter Kommissionen herom.

12. ENTSO for gas forelægger på Kommissionens anmodning denne sine synspunkter om vedtagelsen af retningslinjerne som fastlagt i artikel 23.

Artikel 9

Agenturets overvågningsopgaver

1. Agenturet overvåger, hvordan ENTSO for gas varetager sine opgaver, jf. artikel 8, stk. 1, 2 og 3, og aflægger rapport til Kommissionen.

⁽¹⁾ EUT L 262 af 22.9.2006, s. 1.

Agenturet overvåger ENTSO for gas' gennemførelse af netregler, der er udarbejdet i henhold til artikel 8, stk. 2, og netregler, som er udarbejdet i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1-10, men som ikke er vedtaget af Kommissionen i henhold til artikel 6, stk. 11. Hvis ENTSO for gas ikke har gennemført sådanne netregler, anmoder agenturet ENTSO for gas om en behørigt begrundet redegørelse for, hvorfor det ikke er sket. Agenturet underretter Kommissionen om denne redegørelse og forelægger sin udtalelse hertil.

Agenturet overvåger og analyserer gennemførelsen af netreglerne og de retningslinjer, som Kommissionen vedtager i overensstemmelse med artikel 6, stk. 11, og deres virkning på harmoniseringen af gældende regler, der tager sigte på at lette markedsintegrationen samt ikke-diskrimination, reel konkurrence og et effektivt fungerende marked, og aflægger rapport til Kommissionen.

2. ENTSO for gas forelægger agenturet udkastet til europæisk netudviklingsplan og udkastet til det årlige arbejdsprogram, herunder oplysninger om høringsprocessen samt de andre dokumenter, der er nævnt i artikel 8, stk. 3, med henblik på en udtalelse.

Agenturet forelægger inden for to måneder fra dagen for modtagelsen ENTSO for gas og Kommissionen en behørigt begrundet udtalelse samt henstillinger, hvis det skønner, at udkastet til det årlige arbejdsprogram eller udkastet til europæisk netudviklingsplan, som ENTSO for gas har forelagt, ikke bidrager til ikke-diskrimination, reel konkurrence, et effektivt fungerende marked eller tilstrækkelige grænseoverskridende samkøringslinjer, der er åbne for tredjepartsadgang.

Artikel 10

Høringer

1. Ved udarbejdelsen af netreglerne, udkastet til europæisk netudviklingsplan og det årlige arbejdsprogram, jf. artikel 8, stk. 1, 2 og 3, foretager ENTSO for gas omfattende høringer af alle de relevante markedsdeltagere, navnlig de organisationer, der repræsenterer alle interessenter, på et tidligt stadium og på en åben og gennemsigtig måde, i overensstemmelse med forretningsordenen, jf. artikel 5, stk. 1. Høringen inddrager også de regulerende myndigheder og andre nationale myndigheder, alle forsynings- og produktionsvirksomheder, netbrugere, herunder kunder, distributionssystemoperatører, herunder også relevante (branche)sammenslutninger, tekniske organer og interessentforeninger. Den tager sigte på at fastlægge synspunkter hos og forslag fra alle relevante parter i beslutningsprocessen.

2. Alle dokumenter og mødereferater, der vedrører høringerne i stk. 1, offentliggøres.

3. Inden ENTSO for gas vedtager det årlige arbejdsprogram og de netregler, der er nævnt i artikel 8, stk. 1, 2 og 3, gør det rede for hvorledes der er blevet taget hensyn til de kommentarer, det har modtaget under høringen. Har det ikke taget hensyn til sådanne kommentarer, skal det begrundes.

Artikel 11

Omkostninger

Omkostningerne ved aktiviteterne i ENTSO for gas, jf. artikel 4-12, påhviler transmissionssystemoperatørerne og medtages i tarifberegningen. De regulerende myndigheder godkender kun disse omkostninger, hvis de er rimelige og forholdsmæssige.

Artikel 12

Regionalt samarbejde mellem transmissionssystemoperatørerne

1. Transmissionssystemoperatørerne etablerer et regionalt samarbejde inden for rammerne af ENTSO for gas for at bidrage til gennemførelsen af aktiviteterne i artikel 8, stk. 1, 2 og 3. Navnlig offentliggør de en regional investeringsplan hvert andet år og kan træffe investeringsbeslutninger på grundlag af denne regionale investeringsplan.

2. Transmissionssystemoperatørerne fremmer driftsordninger, der er med til at sikre den bedst mulige forvaltning af nettet, og fremmer udviklingen af energibørser, den samordnede fordeling af grænseoverskridende kapacitet gennem ikke-diskriminerende markedsbaserede løsninger, der tager behørigt hensyn til de specifikke fordele ved implicitte auktioner med henblik på kortfristede tildelinger, og integreringen af mekanismerne for balancering.

3. Med henblik på at nå de i stk. 1 og stk. 2 fastsatte mål kan Kommissionen fastlægge det geografiske område, som den enkelte regionale samarbejdsstruktur dækker, under hensyn til de eksisterende regionale samarbejdsstrukturer. Hver medlemsstat har lov til at fremme samarbejde i mere end et geografisk område. Den i første punktum omhandlede foranstaltning, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 28, stk. 2.

Kommissionen hører agenturet og ENTSO for gas om dette spørgsmål.

Artikel 13

Tariffer for netadgang

1. De tariffer eller metoder til beregning af disse, som transmissionssystemoperatører anvender, og som er godkendt af de regulerende myndigheder i medfør af artikel 41, stk. 6, i direktiv 2009/73/EF, samt de tariffer, der er offentliggjort i medfør af artikel 32, stk. 1, i samme direktiv, skal være gennemsigtige, tilgodese behovet for systemintegritet og forbedring deraf og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt sådanne omkostninger svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og er gennemsigtige, samtidig med at de giver et rimeligt investeringsafkast, og der skal, hvor det er rimeligt, tages hensyn til de regulerende myndigheders benchmarking af tariffer. Tarifferne eller metoderne til beregning af disse skal anvendes på en ikke-diskriminerende måde.

Medlemsstaterne kan beslutte, at tariffene også kan fastsættes gennem markedsbaserede ordninger, såsom auktioner, forudsat at sådanne ordninger og indtægterne herfra er godkendt af den regulerende myndighed.

Tarifferne eller metoderne til beregning af disse skal bidrage til en effektiv handel med gas samt konkurrence på markedet, samtidig med at krydssubsidiering mellem netbrugere undgås, og samtidig med at der ansøres til investeringer og opretholdes eller skabes interoperabilitet for transmissionsnet.

Tariffer for netbrugere skal være ikke-diskriminerende og skal fastsættes særskilt for hvert indfødningspunkt til og udtagningspunkt fra transmissionssystemet. Mekanismer til omkostningsfordeling og metoder til takstfastsættelse i forbindelse med indfødningspunkter og udtagningspunkter godkendes af de nationale regulerende myndigheder. Medlemsstaterne sikrer, at netafgifter efter en overgangsperiode, dvs. senest den 3. september 2011, ikke beregnes ud fra kontraktmæssigt fastsatte transporttruter.

2. Tarifferne for netadgang må hverken begrænse markedets likviditet eller medføre skævheder i handelen på tværs af grænserne mellem forskellige transmissionssystemer. Når forskelle i tarifstrukturer eller balanceringsmekanismer hindrer handelen på tværs af transmissionssystemerne, skal transmissionssystemoperatøren uanset artikel 41, stk. 6, i direktiv 2009/73/EF i tæt samarbejde med de relevante nationale myndigheder arbejde aktivt for konvergens mellem tarifstrukturerne og principperne for gebyropkrævning, herunder i forbindelse med balancering.

Artikel 14

Transmissionssystemoperatørers adgangstjenester for tredjepart

1. Transmissionssystemoperatører skal:

- a) sikre, at de tilbyder tjenester på et ikke-diskriminerende grundlag til alle netbrugere
- b) tilbyde både uafbrydelige og afbrydelige adgangstjenester for tredjepart. Prisen på afbrydelig kapacitet skal afspejle sandsynligheden for afbrydelse
- c) tilbyde netbrugere både kort- og langsigtede tjenester.

Hvis en transmissionssystemoperatør tilbyder samme tjeneste til forskellige kunder, skal det, med henblik på første afsnit, litra a), ske på samme aftalevilkår, enten på grundlag af harmoniserede transportaftaler eller på grundlag af fælles regler for netadgang, som er godkendt af den kompetente myndighed i overensstemmelse med proceduren i artikel 41 i direktiv 2009/73/EF.

2. Transportaftaler, der indgås med usædvanlige startdatoer eller kortere løbetid end en standardtransportaftale på årsbasis, må ikke medføre vilkårligt højere eller lavere tariffer, der ikke afspejler tjenestens markedsværdi, i overensstemmelse med principperne i artikel 13, stk. 1.

3. Når det er hensigtsmæssigt, kan der tildeles adgangstjenester for tredjepart mod passende garantier fra netbrugere for så vidt angår disse brugeres kreditværdighed. Sådanne garantier må ikke udgøre unødvendige hindringer for markedsadgang og skal være ikke-diskriminerende, gennemsigtige og rimelige.

Artikel 15

Lager- og LNG-faciliteters adgangstjenester for tredjepart

1. LNG- og lagersystemoperatører skal:

- a) sikre, at de tilbyder tjenester på et ikke-diskriminerende grundlag til alle netbrugere, der tilgodeser efterspørgsel på markedet; når en LNG- eller lagersystemoperatør tilbyder samme ydelse til forskellige kunder, skal det ske på ensartede aftalevilkår
- b) tilbyde ydelser, der er forenelige med brugen af sammenkoblede gastransportsystemer, og samarbejde med transmissionssystemoperatøren om at lette adgangen og
- c) offentliggøre relevante oplysninger, især data om udnyttelsen og disponibiliteten af tjenester, inden for tidsfrister, der er forenelige med rimelige forretningsmæssige behov hos brugerne af LNG- eller lagerfaciliteter; offentliggørelsen overvåges af den nationale regulerende myndighed.

2. Lagersystemoperatører skal

- a) tilbyde både uafbrydelige og afbrydelige adgangstjenester for tredjepart; prisen på afbrydelig kapacitet skal afspejle sandsynligheden for afbrydelse
- b) tilbyde brugerne af lagerfaciliteter både kort- og langsigtede tjenester og
- c) tilbyde brugerne af lagerfaciliteter lagerplads, injektionsydelse og leveringsydelse, både som pakkeydelser og hver for sig.

3. LNG- og lagerfacilitetskontrakter må ikke give vilkårligt højere tariffer, når de underskrives

- a) uden for et naturgasregnskabsår med usædvanlige startdatoer eller
- b) med kortere løbetid end en standard LNG- og lagerfacilitetsaftale på årsbasis.

4. Når det er hensigtsmæssigt, kan der tildeles adgangstjenester for tredjepart mod passende garantier fra netbrugere for så vidt angår disse brugeres kreditværdighed. Sådanne garantier må ikke udgøre unødvendige hindringer for markedsadgang og skal være ikke-diskriminerende, gennemsigtige og rimelige.

5. Aftalemæssige begrænsninger af den fornødne mindstestørrelse af kapacitet ved en LNG-facilitet og af lagerkapacitet skal være teknisk begrundede og tillade mindre lagerbrugere adgang til lagerydelser.

Artikel 16

Principper for kapacitetstildeling og procedurer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger vedrørende transmissionssystemoperatører

1. Den størst mulige kapacitet på alle relevante punkter nævnt i artikel 18, stk. 3, skal stilles til rådighed for markedsdeltagere under hensyntagen til systemintegritet og effektiv netdrift.

2. Transmissionssystemoperatører skal indføre og offentliggøre ikke-diskriminerende og gennemsigtige mekanismer for kapacitetstildeling, der skal

- a) give passende økonomiske signaler med henblik på en effektiv og maksimal udnyttelse af den tekniske kapacitet og fremme investeringer i ny infrastruktur samt fremme grænseoverskridende naturgasudveksling
- b) være forenelige med markedsmekanismen, herunder spotmarkeder og handelspladser, og samtidig være fleksible og kunne tilpasses ændrede markedsforhold, og
- c) være forenelige med medlemsstaternes ordninger for netadgang.

3. Transmissionssystemoperatører gennemfører og offentliggør ikke-diskriminerende og gennemsigtige procedurer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger, som fremmer grænseoverskridende naturgasudveksling på en ikke-diskriminerende måde, under hensyntagen til følgende principper:

- a) i tilfælde af aftalemæssige kapacitetsbegrænsninger skal transmissionssystemoperatører tilbyde uudnyttet kapacitet på det primære marked mindst én dag frem og som afbrydelig kapacitet, og
- b) netbrugere har ret til at videresælge eller overdrage deres uudnyttede aftalte kapacitet på det sekundære marked.

Med henblik på første afsnit, litra b), kan medlemsstaterne kræve, at netbrugere anmelder dette til transmissionssystemoperatøren eller oplyser denne herom.

4. Hvis der opstår fysiske kapacitetsbegrænsninger, skal transmissionssystemoperatøren eller eventuelt de regulerende myndigheder anvende ikke-diskriminerende, gennemsigtige principper for kapacitetstildeling.

5. Transmissionssystemoperatørerne bedømmer jævnligt efterspørgslen på markedet efter nye investeringer. Når transmissionssystemoperatørerne planlægger nye investeringer, bedømmer de markedets efterspørgsel og tager højde for forsyningssikkerheden.

Artikel 17

Principper for kapacitetstildelingsmekanismer og procedurer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger vedrørende lager og LNG-faciliteter

1. Der stilles størst mulig lagerkapacitet og kapacitet ved en LNG-facilitet til rådighed for markedsdeltagerne under hensyntagen til systemets integritet og drift.

2. LNG- og lagersystemoperatørerne skal indføre og offentliggøre ikke-diskriminerende og gennemsigtige mekanismer for kapacitetstildeling, som

- a) giver passende økonomiske signaler med henblik på en effektiv og maksimal udnyttelse af kapaciteten og fremmer investeringer i ny infrastruktur
- b) er forenelige med markedsmekanismen, herunder spotmarkeder og handelspladser, og samtidig er fleksible og kan tilpasses ændrede markedsforhold, og
- c) er forenelige med de sammenkoblede netadgangssystemer.

3. LNG- og lagerfacilitetsaftaler skal indeholde bestemmelser, der skal forhindre kapacitetshamstring ud fra følgende principper, som finder anvendelse, hvis der opstår aftalemæssige kapacitetsbegrænsninger:

- a) systemoperatøren skal straks udbyde ubrugt kapacitet på LNG-faciliteter og lagre på det primære marked; for lagrenes vedkommende skal det ske i mindst én dag frem og som afbrydelig kapacitet
- b) brugere af LNG- og lagerfaciliteter skal have ret til at videresælge deres aftalte kapacitet på det sekundære marked.

Artikel 18

Krav til transmissionssystemoperatører om gennemsigtighed

1. Transmissionssystemoperatører skal offentliggøre detaljerede oplysninger om de tjenester, de tilbyder, og de dertil knyttede betingelser tillige med de tekniske oplysninger, der er nødvendige, for at netbrugere kan få effektiv netadgang.

2. Transmissionssystemoperatører eller relevante nationale myndigheder skal med henblik på at sikre gennemsigtige, objektive og ikke-diskriminerende tariffer samt for at fremme gasnets effektive anvendelse offentliggøre rimelige og tilstrækkeligt dokumenterede oplysninger om tariffernes beregning, metode og struktur.

3. For de tjenester, der tilbydes, skal den enkelte transmissionssystemoperatør jævnligt offentliggøre absolutte tal vedrørende teknisk, aftalt og ledig kapacitet for alle relevante punkter, herunder indfødningspunkter og udtagningspunkter, på en brugervenlig, standardiseret måde.

4. De punkter i et transmissionssystem, der skal offentliggøres oplysninger om, skal godkendes af de kompetente myndigheder efter høring af netbrugere.

5. Transmissionssystemoperatører skal altid forelægge de oplysninger, der kræves i henhold til denne forordning, på en meningsfyldt, kvantificerbart klar og let tilgængelig måde og på et ikke-diskriminerende grundlag.

6. Transmissionssystemoperatører skal offentliggøre både fremadrettede og bagudrettede oplysninger om udbud og efterspørgsel på grundlag af nomineringer, prognoser og realiserede strømme ind og ud af systemet. Den nationale regulerende myndighed sikrer, at alle sådanne oplysninger offentliggøres. De offentliggjorte oplysningers detaljeringsgrad skal afspejle de oplysninger, transmissionssystemoperatøren råder over.

Transmissionssystemoperatørerne offentliggør de foranstaltninger, der træffes for at skabe balance i systemet, såvel som de udgifter og indtægter, foranstaltningerne medfører.

De berørte markedsdeltagere stiller de i denne artikel omhandlede data til rådighed for transmissionssystemoperatørerne.

Artikel 19

Krav til lagerfaciliteter og LNG-faciliteter om gennemsigtighed

1. LNG- og lagersystemoperatører skal offentliggøre detaljerede oplysninger om de tjenester, de tilbyder, og de dertil knyttede betingelser tillige med de tekniske oplysninger, der er nødvendige, for at brugerne af LNG- og lagerfaciliteterne kan få effektiv adgang til disse faciliteter.

2. For de ydelser, der tilbydes, skal LNG- og lagersystemoperatører jævnligt offentliggøre absolutte tal for aftalt og disponibel kapacitet på lagre og LNG-faciliteter på en brugervenlig, standardiseret måde.

3. LNG- og lagersystemoperatører skal altid forelægge de oplysninger, der kræves i henhold til denne forordning, på en meningsfyldt, kvantificerbart klar og let tilgængelig måde og på et ikke-diskriminerende grundlag.

4. LNG- og lagersystemoperatører offentliggør gasmængden i hvert lager og hver LNG-facilitet eller gruppe af lagerfaciliteter, hvis dette er måden, hvorpå systembrugerne tilbydes adgang, strømme ind og ud af faciliteten samt den disponible kapacitet i lageret henholdsvis LNG-faciliteten, også for de faciliteter, der er fritaget for tredjepartsadgang. Oplysningerne meddeles også til transmissionssystemoperatøren, der offentliggør dem som aggregerede tal for hvert system eller delsystem defineret ved de relevante punkter. Oplysningerne ajourføres mindst en gang om dagen.

Hvis en lagersystembruger er eneste bruger af en lagerfacilitet, kan lagersystembrugerne til den nationale regulerende myndighed indsende en begrundet anmodning om fortrolig behandling af de i første afsnit omhandlede data. Hvis den nationale regulerende myndighed konkluderer, at en sådan anmodning er berettiget, idet der navnlig tages hensyn til behovet for at afveje den legitime interesse i beskyttelse af forretningshemmeligheder, hvis offentliggørelse ville påvirke lagerbrugerens overordnede forretningsstrategi negativt, overfor målet om at skabe et konkurrencebaseret indre gasmarked, kan den tillade, at lagersystemoperatøren i højst et år ikke offentliggør de i første afsnit omhandlede data.

Andet afsnit finder anvendelse uden, at det berører transmissionssystemoperatørens forpligtelser til meddelelse og offentliggørelse, jf. første afsnit, medmindre de aggregerede data er identiske med de individuelle data for lagersystemet, som den nationale regulerende myndighed har godkendt ikke skal offentliggøres.

5. For at sikre gennemsigtige, objektive og ikke-diskriminerende tariffer og fremme en effektiv udnyttelse af infrastrukturene offentliggør LNG- og lagerfacilitetsystemoperatørerne eller de relevante regulerende myndigheder tilstrækkeligt detaljerede oplysninger om tarifafvigelse, metoder og tarifstruktur under reguleret tredjepartsadgang.

Artikel 20

Systemoperatørernes journalføring

Transmissionssystemoperatører, lagersystemoperatører og LNG-systemoperatører opbevarer alle de oplysninger, der er omhandlet i artikel 18, artikel 19 og bilag I, del 3, i mindst fem år, således at de står til rådighed for de nationale myndigheder, herunder den nationale regulerende myndighed, den nationale konkurrencemyndighed og Kommissionen.

Artikel 21

Regler for balancering og gebyrer for ubalancer

1. Reglerne for balancering skal udformes på en retfærdig, ikke-diskriminerende og gennemsigtig måde og baseres på objektive kriterier. Balanceringsreglerne skal afspejle reelle systembehov, idet der tages hensyn til, hvilke ressourcer transmissionssystemoperatøren råder over. Balanceringsreglerne skal være markedsbaserede.

2. For at netbrugerne kan foretage korrigerende indgreb i tide, skal transmissionssystemoperatørerne fremlægge fyldestgørende, rettidige og pålidelige internetbaserede oplysninger om brugernes balanceringsstatus.

De fremlagte oplysninger skal afspejle de oplysninger, der er til rådighed for transmissionssystemoperatøren, og referere til den afregningsperiode, som der beregnes gebyrer for ubalancer for.

Oplysninger i henhold til dette stykke fremlægges uden betaling.

3. Gebyrerne for ubalancer skal i videst muligt omfang være omkostningsbaserede, men skal samtidig på passende vis ansøre netbrugerne til at skabe balance i deres tilførsel og udtræk af gas. Krydssubsidiering mellem netbrugere skal undgås, og gebyrerne må ikke hindre nye markedsdeltagere i at komme ind på markedet.

Metoden for beregning af gebyrerne for ubalance samt de endelige tariffer skal offentliggøres af de kompetente myndigheder eller transmissionssystemoperatøren.

4. Medlemsstaterne sikrer, at transmissionssystemoperatørerne bestræber sig på at harmonisere balanceringsordninger og strømline strukturer og niveauer for balanceringsstariffer for at fremme handelen med gas.

Artikel 22

Handel med kapacitetsrettigheder

Hver transmissions-, lager- og LNG-systemoperatør skal tage passende skridt til at muliggøre og lette fri handel med kapacitetsrettigheder på en gennemsigtig og ikke-diskriminerende måde. Hver af disse operatører skal til det primære marked udforme harmoniserede aftaler og procedurer for transport og for brug af LNG-faciliteter og lagre for at lette sekundær handel med kapacitet og anerkende en overførsel af primære kapacitetsrettigheder, der anmeldes af systembrugere.

De harmoniserede aftaler og procedurer for transport og for brug af LNG-faciliteter og lagre skal anmeldes til de regulerende myndigheder.

Artikel 23

Retningslinjer

1. I retningslinjer, der medfører det minimum af harmonisering, som er nødvendigt for at nå denne forordnings mål, fastsættes der, hvor det er relevant:

- a) nærmere bestemmelser om adgangstjenester for tredjepart, herunder karakteren og varigheden af samt andre krav vedrørende disse tjenester, jf. artikel 14 og 15
- b) nærmere principper for kapacitetstildelingsmekanismer og nærmere regler for anvendelse af procedurer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger i tilfælde af aftalemæssige kapacitetsbegrænsninger, jf. artikel 16 og 17
- c) nærmere bestemmelser om fremlæggelse af oplysninger og om, hvilke tekniske oplysninger der er nødvendige, for at netbrugerne kan få effektiv adgang til systemet, samt fastlæggelse af, hvilke punkter kravene om gennemsigtighed skal gælde for, herunder hvilke oplysninger der skal offentliggøres ved alle relevante punkter samt en tidsplan for offentliggørelsen, jf. artikel 18 og 19
- d) nærmere bestemmelser om fastlæggelse af tariffer i forbindelse med handel med naturgas på tværs af grænserne, jf. artikel 13

- e) nærmere bestemmelser om de områder, der er nævnt i artikel 8, stk. 6.

Med henblik herpå hører Kommissionen agenturet og ENTSO for gas.

2. Retningslinjer for transmissionssystemoperatører på de områder, der er anført i stk. 1, litra a), b) og c), fastlægges i bilag I.

Kommissionen kan vedtage retningslinjer om de forhold, der er anført i stk. 1, i denne artikel og ændre de i litra a), b) og c) omhandlede retningslinjer. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 28, stk. 2.

3. Anvendelse og ændring af retningslinjer, der vedtages i medfør af denne forordning, skal afspejle forskelle mellem nationale gassystemer og må derfor ikke kræve ensartede detaljerede vilkår og betingelser for tredjeparts adgang på fællesskabsplan. Der kan dog fastsættes mindstekrav, som skal opfyldes for at opnå ikke-diskriminerende og gennemsigtige netadgangsbetingelser, der er nødvendige for et indre marked for naturgas, og som så kan anvendes på baggrund af forskelle mellem de nationale gassystemer.

Artikel 24

Regulerende myndigheder

Når de regulerende myndigheder udfører deres opgaver i henhold til denne forordning, skal de sikre overensstemmelse med denne forordning og de retningslinjer, der vedtages i medfør af artikel 23.

Når det er relevant, skal de samarbejde med hinanden, med Kommissionen og agenturet i overensstemmelse med kapitel VIII i direktiv 2009/73/EF.

Artikel 25

Oplysninger

Medlemsstaterne og de regulerende myndigheder giver efter anmodning Kommissionen alle oplysninger, der kræves med henblik på artikel 23.

Kommissionen fastsætter en rimelig tidsfrist, inden for hvilken oplysningerne skal gives, under hensyn til, hvor komplekse de ønskede oplysninger er, og hvor hurtigt der er behov for dem.

Artikel 26

Medlemsstaternes ret til at træffe mere detaljerede foranstaltninger

Denne forordning griber ikke ind i medlemsstaternes ret til at opretholde eller indføre foranstaltninger, der indeholder mere detaljerede bestemmelser end denne forordning eller de retningslinjer, der er omhandlet i artikel 23.

*Artikel 27***Sanktioner**

1. Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af nærværende forordning og træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de iværksættes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om de bestemmelser vedrørende sanktioner, der svarer til bestemmelserne i forordning (EF) nr. 1775/2005, senest den 1. juli 2006 og giver straks meddelelse om alle efterfølgende ændringer, der vedrører dem. De giver Kommissionen meddelelse om de bestemmelser vedrørende sanktioner, der ikke svarer til bestemmelserne i forordning (EF) nr. 1775/2005, senest den 3. september 2009 og giver straks meddelelse om alle efterfølgende ændringer, der vedrører dem.

2. Sanktioner som omhandlet i stk. 1 er ikke af strafferetlig karakter.

*Artikel 28***Udvalgsprocedure**

1. Kommissionen bistås af det udvalg, der er nedsat ved artikel 51 i direktiv 2009/73/EF.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5a, stk. 1-4, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

*Artikel 29***Kommissionens rapport**

Kommissionen overvåger denne forordnings gennemførelse. I sin rapport i henhold til artikel 52, stk. 6, i direktiv 2009/73/EF, redegør Kommissionen også for de erfaringer, der er indhøstet ved anvendelsen af denne forordning. Rapporten skal navnlig gøre rede for, i hvilket omfang denne forordnings anvendelse har vist sig vellykket med hensyn til at sikre adgang til gastransmissionsnet på ikke-diskriminerende og omkostningsbaserede vilkår med det formål at bidrage til kundernes valgmuligheder i et velfungerende indre marked for naturgas og at skabe forsyningsikkerhed på lang sigt. Om nødvendigt, ledsages rapporten af passende forslag og/eller anbefalinger.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. juli 2009.

På Europa-Parlamentets vegne
H.-G. PÖTTERING
Formand

*Artikel 30***Fravigelser og undtagelser**

Denne forordning finder ikke anvendelse på

- naturgastransmissionsnet, der er beliggende i medlemsstaterne, så længe de undtagelser, der er indrømmet i henhold til artikel 49 i direktiv 2009/73/EF, gælder
- større nye anlæg i gasinfrastrukturen, dvs. sammenkoblingslinjer, LNG- og lagerfaciliteter samt markante kapacitetsforøgelse i eksisterende infrastrukturanlæg eller ændringer af sådanne anlæg, der muliggør åbning af nye gasforsyningskilder, som er undtaget fra bestemmelserne i artikel 9, 14, 32, 33, 34 eller artikel 41, stk. 6, 8 og 10, i direktiv 2009/73/EF, jf. samme direktivs artikel 36, stk. 1 og 2, så længe undtagelsen fra de i dette afsnit nævnte bestemmelser gælder, bortset fra denne forordnings artikel 19, stk. 4, eller
- naturgastransmissionsnet, som er omfattet af en undtagelse i henhold til artikel 48 i direktiv 2009/73/EF.

Med henblik på første afsnit, litra a), kan medlemsstater, som har fået indrømmet undtagelser i henhold til artikel 49 i direktiv 2009/73/EF, ansøge Kommissionen om en midlertidig undtagelse fra anvendelsen af denne forordning i en periode på indtil to år fra den dato, hvor den i litra a) omhandlede undtagelse udløber.

*Artikel 31***Ophævelse**

Forordning (EF) nr. 1775/2005 ophæves med virkning fra den 3. marts 2011. Henvisninger til den ophævede forordning betragtes som henvisninger til nærværende forordning og læses efter sammenligningstabellen i bilag II.

*Artikel 32***Ikrafttræden**

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 3. september 2009.

På Rådets vegne
E. ERLANDSSON
Formand

BILAG I

RETNINGSLINJER FOR

1. Adgangstjenester for tredjepart hos transmissionssystemoperatører

- 1) Transmissionssystemoperatører skal tilbyde uafbrydelige og afbrydelige tjenester af ned til en dags varighed.
- 2) Harmoniserede transportaftaler og fælles regler for netadgang skal udformes således, at de letter handel med og genudnyttelse af kapacitet, som der er indgået aftale om med netbrugere, uden at det hindrer frigørelsen af kapacitet.
- 3) Transmissionssystemoperatører skal udvikle regler for netadgang og harmoniserede aftaler efter passende høring af netbrugere.
- 4) Transmissionssystemoperatører skal indføre standardiserede procedurer for nominering og renominering. De skal udvikle informationssystemer og elektroniske kommunikationsmidler med henblik på at give netbrugere fyldestgørende oplysninger og forenkle transaktioner, såsom nominering, indgåelse af aftaler om kapacitet og overførsel af kapacitetsrettigheder mellem netbrugere.
- 5) Transmissionssystemoperatører skal harmonisere formaliserede anmodningsprocedurer og svarfrister i overensstemmelse med bedste praksis inden for sektoren, med det mål at reducere svarfristerne. De skal senest den 1. juli 2006 stille internetbaserede systemer til rådighed til reservation og bekræftelse af kapacitet, samt indføre procedurer for nominering og renominering, efter høring af de relevante netbrugere.
- 6) Transmissionssystemoperatører må ikke afkræve netbrugere særskilte gebyrer for anmodninger om oplysninger og transaktioner i forbindelse med deres transportaftaler, som gennemføres efter standardregler og procedurer.
- 7) Der kan dog kræves betaling for anmodninger om oplysninger, der medfører ekstraordinære eller urimeligt høje udgifter, såsom gennemførlighedsundersøgelser, forudsat at gebyrerne kan begrundes på behørig vis.
- 8) Transmissionssystemoperatører skal samarbejde med andre transmissionssystemoperatører om at koordinere vedligeholdelsen af deres respektive net for at bringe afbrydelser i tjenesterne til netbrugere og transmissionssystemoperatører inden for andre områder ned på et minimum og for at sikre, at alle nyder samme fordele hvad angår forsyningsikkerhed, herunder i forbindelse med transit.
- 9) Transmissionssystemoperatører skal mindst en gang om året inden en på forhånd fastsat frist offentliggøre alle planlagte vedligeholdelsesperioder, der kan påvirke netbrugernes rettigheder ifølge transportaftaler, samt tilhørende driftsrelaterede oplysninger med tilstrækkeligt forudgående varsel. Dette krav omfatter også hurtig og ikke-diskriminerende offentliggørelse af eventuelle ændringer i de planlagte vedligeholdelsesperioder og meddelelse om uforudsete vedligeholdelsesarbejder, så snart transmissionssystemoperatøren råder over disse oplysninger. I vedligeholdelsesperioder skal transmissionssystemoperatørerne jævnligt offentliggøre ajourførte oplysninger om, hvor lang tid vedligeholdelsesarbejdet forventes at tage, og hvilke virkninger det forventes at have.
- 10) Transmissionssystemoperatører skal dagligt føre protokol over det igangværende vedligeholdelsesarbejde og de afbrydelser i gasstrømmen, der forekommer, og stille protokollen til rådighed for den kompetente myndighed efter anmodning. Oplysningerne skal også stilles til rådighed på anmodning af parter, der berøres af eventuelle afbrydelser.

2. Principper for kapacitetstildeling og procedurer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger hos transmissionssystemoperatører og deres anvendelse i tilfælde af aftalemæssige kapacitetsbegrænsninger**2.1. Principper for kapacitetstildeling og procedurer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger hos transmissionssystemoperatører**

- 1) Mekanismerne for kapacitetstildeling og procedurerne for håndtering af kapacitetsbegrænsninger skal lette udviklingen af konkurrence og likvid handel med kapacitet, og de skal være forenelige med markedsmekanismerne, herunder spotmarkeder og handelspladser. De skal være fleksible og kunne tilpasses efter skiftende markedsforhold.
- 2) Disse mekanismer og procedurer skal tage hensyn til integriteten i det pågældende system såvel som til forsyningsikkerheden.

- 3) Disse mekanismer og procedurer må hverken stå i vejen for nye markedsdeltagere eller skabe urimelige hindringer for indtrængen på markedet. De må ikke forhindre markedsdeltagere, herunder nye markedsdeltagere og virksomheder med en lille markedsandel, i at konkurrere effektivt.
- 4) Disse mekanismer og procedurer skal give passende økonomiske signaler med henblik på en effektiv og maksimal udnyttelse af den tekniske kapacitet og fremme investeringer i ny infrastruktur.
- 5) Netbrugere skal orienteres om forhold, som kan indvirke på adgangen til den aftalte kapacitet. Oplysninger om afbrydelse bør svare til de oplysninger, der er til rådighed for transmissionssystemoperatøren.
- 6) Hvis der opstår vanskeligheder med at opfylde kontraktlige leveringsforpligtelser som følge af systemets integritet, bør transmissionssystemoperatørerne underrette netbrugerne og straks finde en ikke-diskriminerende løsning.

Transmissionssystemoperatørerne skal høre netbrugerne om procedurer, inden de iværksættes, og indgå aftaler om dem med den regulerende myndighed.

2.2. *Procedurer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger i tilfælde af aftalemæssige kapacitetsbegrænsninger*

- 1) Hvis aftalt kapacitet ikke udnyttes, skal transmissionssystemoperatøren stille denne kapacitet til rådighed på det primære marked som afbrydelig kapacitet i kraft af aftaler af forskellig varighed, medmindre denne kapacitet tilbydes af den pågældende netbruger på det sekundære marked til en rimelig pris.
- 2) Indtægterne fra frigjort afbrydelig kapacitet deles efter regler, der fastlægges eller godkendes af den relevante regulerende myndighed. Disse regler skal være forenelige med kravet om effektiv udnyttelse af systemet.
- 3) Den relevante regulerende myndighed kan fastsætte en rimelig pris for frigjort afbrydelig kapacitet under hensyntagen til de specifikke gældende vilkår.
- 4) Hvor det er relevant, skal transmissionssystemoperatører i rimeligt omfang bestræbe sig på at tilbyde i hvert fald en del af den uudnyttede kapacitet på markedet som uafbrydelig kapacitet.

3. **Fastlæggelse af, hvilke tekniske oplysninger der er nødvendige, for at netbrugere kan få effektiv adgang til systemet; fastlæggelse af, hvilke punkter kravene om gennemsigtighed skal gælde for, og hvilke oplysninger der skal offentliggøres ved alle relevante punkter samt en tidsplan for offentliggørelsen**

3.1. *Fastlæggelse af, hvilke tekniske oplysninger der er nødvendige for at netbrugerne kan få effektiv adgang til systemet*

Transmissionssystemoperatører skal som minimum offentliggøre følgende oplysninger om deres systemer og tjenester:

- a) en detaljeret og dækkende beskrivelse af de forskellige tjenester, der tilbydes, samt tariffene herfor
- b) de forskellige typer transportaftaler, der kan indgås om disse tjenester, og hvor det er relevant, reglerne for netadgang og/eller standardvilkårene med en beskrivelse af netbrugernes rettigheder og forpligtelser, herunder harmoniserede transportaftaler og andre relevante dokumenter
- c) de harmoniserede procedurer, der gælder, når transmissionssystemet anvendes, herunder definition af centrale udtryk
- d) bestemmelser om kapacitetstildeling, håndtering af kapacitetsbegrænsninger og procedurer for at modvirke hamstring og lette genudnyttelse
- e) de regler, der gælder i forhold til transmissionssystemoperatører i forbindelse med handel med kapacitet på det sekundære marked
- f) hvor det er relevant, oplysninger om fleksibilitet og toleranceniveauer, der indgår i transport- og andre tjenester uden særskilt gebyr, såvel som om den fleksibilitet, der tilbydes ud over dette, og de tilhørende gebyrer

- g) en detaljeret beskrivelse af transmissionssystemoperatørens gassystem med angivelse af alle relevante punkter, der sammenkobler vedkommendes system med andre transmissionssystemoperatørers systemer og/eller gasinfrastruktur såsom flydende naturgas (LNG) og infrastruktur, der er nødvendig for at levere hjælpefunktioner som defineret i artikel 2, nr. 14, i direktiv 2009/73/EF
- h) oplysninger om gaskvalitet og trykkrav
- i) reglerne for tilslutning til det system, der drives af transmissionssystemoperatøren
- j) rettidige oplysninger om påtænkte og/eller faktiske ændringer i tjenesterne eller vilkårene, herunder de punkter, der er opført i litra a)-i).

3.2. Fastlæggelse af, hvilke punkter kravene om gennemsigtighed skal gælde for

Relevante punkter omfatter som minimum

- a) alle indfødningspunkter til et net, der drives af en transmissionssystemoperatør
- b) de vigtigste udtagningspunkter og udtagningszoner, der dækker mindst 50 % af den samlede udtagningskapacitet i en given operatørs net, herunder alle udtagningspunkter og udtagningszoner, der dækker mere end 2 % af nettets samlede udtagningskapacitet
- c) alle punkter, der forbinder forskellige transmissionssystemoperatørers net
- d) alle punkter, der forbinder en transmissionssystemoperatørs net med en LNG-terminal
- e) alle væsentlige punkter inden for en given transmissionssystemoperatørs net, herunder punkter med forbindelse til gashandelspladser. Alle punkter, hvor der erfaringsmæssigt med sandsynlighed vil opstå fysiske kapacitetsbegrænsninger, anses for væsentlige
- f) alle punkter, der forbinder en given transmissionssystemoperatørs net med infrastruktur, der er nødvendig for at levere hjælpefunktioner, som defineret i artikel 2, nr. 14, i direktiv 2009/73/EF.

3.3. Oplysninger, der skal offentliggøres ved alle relevante punkter, samt en tidsplan for offentliggørelsen

- 1) Ved alle relevante punkter skal transmissionssystemoperatører jævnligt offentliggøre følgende oplysninger om de daglige kapacitetsforhold på internettet i en brugervenlig standardiseret form:
  - a) den maksimale tekniske kapacitet for strømme i begge retninger
  - b) den samlede aftalte og afbrydelige kapacitet
  - c) den ledige kapacitet.
- 2) For alle relevante punkter skal transmissionssystemoperatører offentliggøre den ledige kapacitet mindst 18 måneder forud, og disse oplysninger skal ajourføres mindst en gang om måneden eller oftere, hvis der foreligger nye oplysninger.
- 3) Transmissionssystemoperatører skal for alle relevante punkter dagligt offentliggøre ajourførte oplysninger om adgang til kortsigtede tjenester (en dag forud og en uge forud), der bl.a. baseres på nomineringer, gældende aftalemæssige forpligtelser og jævnlige langtidspåsejninger om ledig kapacitet på årsbasis for op til ti år.
- 4) Transmissionssystemoperatører skal for alle relevante punkter løbende offentliggøre historiske maksimums- og minimumstal for de månedlige kapacitetsudnyttelsesrater og årlige gennemsnitsstrømme for de sidste tre år.
- 5) Transmissionssystemoperatører skal dagligt føre protokol over de faktiske aggregerede strømme i en periode på mindst tre måneder.
- 6) Transmissionssystemoperatører skal på en effektiv måde føre optegnelser over alle kapacitetsaftaler og andre relevante oplysninger vedrørende beregning af og levering af adgang til ledig kapacitet. De relevante nationale myndigheder skal have adgang til disse optegnelser for at kunne varetage deres opgaver.

-
- 7) Transmissionssystemoperatører skal stille brugervenlige midler til rådighed til beregning af tariffer for de tjenester, der tilbydes, og til internetbaseret kontrol af, hvilken kapacitet der er til rådighed.
  - 8) Hvor en transmissionssystemoperatør ikke er i stand til at offentliggøre oplysninger i overensstemmelse med nr. 1, 3 og 7, skal vedkommende rådføre sig med de relevante nationale myndigheder og opstille en handlingsplan til gennemførelse hurtigst muligt og senest den 31. december 2006.
-

BILAG II

SAMMENLIGNINGSTABEL

Forordning (EF) nr. 1775/2005	Nærværende forordning
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
—	Artikel 3
—	Artikel 4
—	Artikel 5
—	Artikel 6
—	Artikel 7
—	Artikel 8
—	Artikel 9
—	Artikel 10
—	Artikel 11
—	Artikel 12
Artikel 3	Artikel 13
Artikel 4	Artikel 14
—	Artikel 15
Artikel 5	Artikel 16
—	Artikel 17
Artikel 6	Artikel 18
—	Artikel 19
—	Artikel 20
Artikel 7	Artikel 21
Artikel 8	Artikel 22
Artikel 9	Artikel 23
Artikel 10	Artikel 24
Artikel 11	Artikel 25
Artikel 12	Artikel 26
Artikel 13	Artikel 27
Artikel 14	Artikel 28
Artikel 15	Artikel 29
Artikel 16	Artikel 30
—	Artikel 31
Artikel 17	Artikel 32
Bilag	Bilag I